

15-05-2017

Sagsnr.
2016-0282949

Dokumentnr.
2016-0282949-15

Sagsbehandler
Emil Maj Christensen

Til STP

Kapitel 6. Høringsvar. Nørrebro Bydelsplan

Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen glæder sig over at Lokaludvalget vil understøtte arbejdet med visionen om at der skal bygges almene boliger, hvilket understøttes af beslutninger i Borgerrepræsentationen og Kommuneplanens vision om en blandet by.

Ligeledes ser Økonomiforvaltningen positivt på at Lokaludvalget vil understøtte arbejdet med at tænke kreativt omkring samlokalisering for at udnytte kvadratmetrene i byen bedst muligt.

Økonomiforvaltningen bemærker, at Kommuneplanens afsnit om at nedbringe biltrafikken, samt øge cykeltrafikken og brug af offentlig transport, vil understøtte lokaludvalgets ambition om mindre støj- og luftforurening, samt øgning af cykeltrafik.

Lokaludvalgets opfattelse på s. 25 om at Nørrebro er beboelseskvarter bør ifølge Økonomiforvaltningen suppleres, da området indeholder mere end beboelse.

Økonomiforvaltningen vurderer, at der i dag ikke findes områder, der har et tilstrækkeligt lavt lydniveau, der lever op til kriterierne for stillezoner, som Lokaludvalget foreslår udpeget i bydelen. Derfor vil en implementering af konceptet i praksis være vanskelig.

Borgerrepræsentationen har sammen med miljøministeriet og Movia afstedkommet at 299 busser i København i 2015 blev opgraderet til nyeste miljøklasse med hensyn til partikel- og NOx-udledningen (EURO-norm 6). Fra april 2017 er der indsat CO₂-neutrale biogasbusser på linje 5C og i busudbud med driftstart i 2019 og herefter vil Movia på foranledning af Københavns Kommune, så vidt muligt stille krav om elbusser eller busser tilsvarende miljø- og støjegenskaber. Busserne indføres gradvist frem til ca. 2030 i forbindelse med at de enkelte buslinjer alligevel skal i udbud. Movia har beregnet, at omkostningerne ved at afslutte de eksisterende kontrakter hurtigere end ellers forudsat vil være i størrelsesordenen 240-280 mio. kr. årligt indtil 2023 og herefter gradvis faldende. Hertil kommer merudgifter ved elbusser til skønsmæssigt 13-19 mio. kr. årligt. Økonomiforvaltningen stiller sig på den baggrund undrende overfor bemærkningen på side 20 om at lokaludvalget løbende arbejder for at partikelforureningen fra Movias busser nedbringes, da partikelforureningen fra Movias busser allerede er nedbragt meget og med beslutningen om elbusser helt fjernes i løbet af en overskuelig årrække.

**Center for Byudvikling,
Sikker By**

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

E-mail
FB0J@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800176

På side 22 fremgår, at flere hundrede københavnere dør for tidligt pga. partikelforurening og at lokaludvalget på den baggrund ønsker at begrænse den gennemkørende biltrafik. Økonomiforvaltningen kan ikke genkende tallet.

Økonomiforvaltningen har sympati med lokaludvalgets ønske om, at al gennemkørende trafik skal placeres på det overordnede vejnet, herunder Åboulevard, Tagensvej og Jagtvej, der i vid omfang omkredser bydelen. Økonomiforvaltningen vurderer, at størstedelen af den gennemkørende trafik i dag netop benytter disse veje rundt om Nørrebro, men hører gerne fremadrettet om lokaludvalgets betragtninger herom.

Under afsnittet hjemløse og udsatte borgere beskrives, at arbejdet udelukkende vil have fokus på de hjemløse med dansk statsborgerskab, da de særlige problemer udenlandske hjemløse kan opleve, formelt ligger langt fra de beslutninger, et lokaludvalg kan påvirke. Her skal det bemærkes, at der på Nørrebro er aktuelle udfordringer med udenlandske hjemløse, der fylder en del i gadebilledet fx i Folkets Park og ved Dronning Louises Bro.

Afsnittet ”Inklusion - en bydel med plads til alle/utryghed på Nørrebro, ligger i tråd med indsatsen ”Partnerskabet for et trygt Nørrebro”, der er et samarbejde mellem KK og Københavns Politi med fokus på at sætte ind overfor bandemiljøet på Nørrebro, jf. indstilling herom d. 25. januar 2017.

Teknik- og Miljøforvaltningen

Strategier og politikker

Indledningsvist ønsker Teknik- og Miljøforvaltningen at orientere Lokaludvalgene om en udvalgt række af forvaltningens planer, retningslinjer og værktøjer, der er udarbejdet eller besluttet/besluttet i 2017, da flere mål og indsatser i bydelsplanerne omhandler disse emner:

Mobilitet

Vedtagne planer i 2017

- *Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025*
Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025, der afløser den tidligere Cykelstiprioriteringsplan fra 2006, skal sikre, at den fortsatte udbygning af cykelstinet i København skaber mest mulig værdi i form af bedre fremkommelighed, sikkerhed og tryghed for dem, der cykler. I alt anbefaler Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025, at der anlægges ca. 25 km cykelsti langs vej fordelt

på 35 strækninger, svarende til en udbygning på 7 % af det eksisterende cykelstinet. Cykelstiprioriteringsplanen 2017-2025 foreslår desuden 20 højt prioriterede strækninger, hvor cykelstien bør udvides, og 20 højtprioriterede forbedringer af signalregulerede kryds. Dertil kommer forslag til 17 gader, hvor ophævelse af ensretninger bør prioriteres højere end i de øvrige ensrettede gader, 8 cykelgader samt 14 strækninger med cykelbane, der bør opgraderes til cykelsti.

[Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025](#)

- *Strategi for delebiler 2017-2020*
Strategi for delebiler bygger på Københavns Kommunes vision om at være en ansvarlig by, hvor ressourcer udnyttes bedst muligt. Generelt er deleordninger i vækst, og der sættes derfor et mål om, at der er mindst 750 delebiler med fast stamplads i 2020. Strategien foreslår 15 tiltag indenfor de 5 temaer: *Parkering, synlighed, byudvikling og byplanlægning, kommunens egen kørsel og samarbejde*. Her er det muligt at orientere sig om krav og rammer på området.
[Strategi for delebiler 2017-2020](#)
- *Opfølgning for Handlingsplan for Grøn Mobilitet*
Opfølgningen er en status på de overordnede mål på trafikområdet samt på de mere konkrete målsætninger og initiativer, som Handlingsplan for Grøn Mobilitet fra 2012 indeholder. På baggrund af status og den udvikling, der er sket siden planen vedtagelse peges der på, hvilke initiativer, der fremadrettet kræver prioritering for at nå må for mobilitet i København. Status for transportmålsætninger viser at andelen af cykelture er vokset, mens andele af ture med kollektiv trafik og til fods er faldet. Andelen af bilture er rimelig konstant i perioden. Disse udviklinger sammenholdt med den forventede befolkningstilvækst gør, at der er behov for yderligere indsatser for at få flere til at benytte metro, tog, bus, cykler og gang. Med opfølgningen godkendes at fortsætte arbejdet med de 28 initiativer, som handlingsplanen indeholder samt at sætte to nye initiativer i gang. De nye initiativer er Selvkørende køretøjer og Trafik- og Byrumsløsninger ved åbning af Cityringen.
[\(13. Opfølgning på Handlingsplan for Grøn Mobilitet \(fællesindstilling\) \(2017-0014218\) \)](#)

Planer der skal behandles i Borgerrepræsentationen

- *Parkeringsredegørelse 2017*

Parkeringsredegørelse 2017 er indsendt til

Borgerrepræsentationen, så indstillingen er stadig et udkast

(<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-miljoudvalgets-modemateriale/24042017/edoc-agenda/b57fcc12-373f-4adf-9d8f-fd73ee0969fc/33dc4ff5-498d-41db-a0c0-412c08c51bdb>)

Parkeringsredegørelse 2017 giver et samlet overblik over

parkeringsområdet i København. Redegørelsen følger op på

sidste års politiske beslutninger på området gennem en

statusopdatering på besluttede og igangsatte initiativer.

*Redegørelsen retter derudover fokus på de to temaer *Bedre**

*udnyttelse af eksisterende parkeringskapacitet og *Reduktion af**

indpendling i bil.

Kommende planer

- *Prioriteringsplan for Cykelparkering 2018-2025*

Teknik- og Miljøforvaltningen skal udarbejde en

Prioriteringsplan for Cykelparkering 2018-2025. Planen vil

komme med anbefalinger til placering og antal af

cykelparkering og forventes at være færdig primo 2018.

Forvaltningen vil involvere Lokaludvalgene i udarbejdelsen af

planen.

Ny arkitekturpolitik

Arkitekturpolitik 2017 – 2020 forventes vedtaget af

Borgerrepræsentationen den 18. maj 2017. Arkitekturpolitikken

rummer en række temaer, principper og handlingspunkter, som vil

være relevante i det videre arbejde med bydelsplanerne.

Værktøjet "Københavns Hovedtræk og ti unikke bydele"

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet værktøjet 'Københavns

Hovedtræk og ti unikke bydele'. Analysen understøtter

arkitekturpolitikens tema 'Arkitektur der fortæller' og har fokus på

Københavns og de ti bydeles arkitektoniske egenart. Herudover kobler

værktøjet egenarten med skybrudsplanens projekter med fokus på

byrumspotentialet, samt mere og bedre bynatur.

Materialet kan være en støtte i det lokale arbejde og kan hentes her:

<http://tmf.kkintra.kk.dk/indhold/k%C3%B8benhavns-hovedtr%C3%A6k-og-ti-unikke-bydele>

Skybrudsplan

I det omfang bydelsplanernes konkrete ønsker til byrummet ligger i forlængelse af Teknik- og Miljøforvaltningens planer, strategier og politikker, vil forvaltningen så vidt muligt søge at støtte ønsker til grønnere og rekreative bydele bl.a. i forbindelse med implementering af skybrudsplanens projekter. Da bydelsplanerne omhandler perioden 2017 – 2020 og skybrudsplanen implementeres over en betydelig længere periode skal det opfattes som en langsigtet tilkendegivelse fra forvaltningen.

Stormflodsplan

En Stormflodsplan forventes vedtaget i Borgerrepræsentationen den 22. juni 2017. Bydele med kyststrækninger / havnekontakt bør være opmærksomme på planen i det videre arbejde.

Prioriteringsplan for 100.000 træer 2017-2019

Plan for at plante 100.000 træer og Københavns Kommunes Træpolitik blev besluttet af henholdsvis Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen i maj 2016. På baggrund heraf skal Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod 2025 hvert tredje år udarbejde en prioriteringsplan for træplantninger for København. Den første prioriteringsplan, der forventes vedtaget af Teknik- og Miljøudvalget i juni 2017, har fokus på træer i det offentlige rum. Københavns Træpolitik omhandler både forvaltningen af de eksisterende og nye træer.

Tilgængelighed

Der er generelt ikke omtalt tilgængelighed i planerne. Da København er en by for alle, er det derfor vigtigt, at der indtænkes tilgængelighed i de konkrete projekter i bydelene.

Der er i 2017 blevet lavet en tilgængelighedsanalyse for alle bydele, hvor man har udpeget en lang række konkrete projekter/ruter som vil være med til at forbedre tilgængeligheden for blinde og kørestolsbrugere.

I forbindelse med kortlægningen, blev det også besluttet at etablere asfaltramper i for 1 mio. kr. rundt om i alle bydele. På baggrund af kortlægningen søges der nu midler til gennemførelse af de udpegede tiltag til at forbedre tilgængeligheden i bydelene.

Generelt sker forbedring af tilgængeligheden gennem allerede besluttede anlægsprojekter (både private og offentligt finansieret) og via henvendelser fra borgere, foreninger og lokaludvalg

Trafiksikkerhed

Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at udarbejde en 0-vision for Trafiksikkerhed i København. Den vil blive forelagt TMU i efteråret, og vil formodentligt, hvis den vedtages få betydning for arbejdet med trafik i lokaludvalgene.

Konkrete kommentarer

Teknik og Miljøforvaltningen vil arbejde for at understøtte bydelsplanens mål om ” Et Nørrebro med plads til alle”, samt ”En bydel med en forskelligartet boligmasse og et mangfoldigt byrum og handelsliv”. Begge mål ligger i forlængelse af Københavns Kommunes politikker og strategier, bl.a. den nye Arkitekturpolitik, samt Strategi for bynatur og Københavns Kommunes skybrudsplan.

I forbindelse med Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med skybrudsprojekter vil vi i det omfang det er muligt medvirke til at støtte op om temaet Et grønt Nørrebro”.

S. 25 Støjgener

Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har i samarbejde udarbejdet en Restaurations- og Nattelivsplan, som Borgerrepræsentationen sendte i offentlig høring den 27. april 2017. Planen har til formål at imødegå gener fra by - og nattelivet.

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Nørrebro Lokaludvalg anfører et ønske om, at der tænkes kreativt for at finde mere kapacitet til nye indendørs og udendørs foreningsaktiviteter på Nørrebro. Det oplyses i den forbindelse, at KFU i vid udstrækning tænker i at få mest muligt ud af Københavns Kommunes ejendomme, hvilket bl.a. gælder i en pågående renovering af bunkerrum på Herman Thriers Plads til brug for øveforeninger samt flytningen af Nørrebro Bibliotek til Nørrebrohallen. Hertil er f.eks. Korsgadehallen et tidligere eksempel på, at der kan bygges nye store kultur- og fritidsfaciliteter, uden at der gives køb på bydelens grønne arealer.

Lokaludvalget ønsker, at kravet om egenindtjening via udlejning af de kommunale kultur- og fritidsfaciliteter afskaffes. KFF bemærker dels at udlejningen udgør en væsentlig del af driften af kultur- og fritidsfaciliteterne, som hvis den fjernes skal finansieres ad anden vej, dels at de Københavnske idrætsanlæg skal servicere både organiserede og uorganiserede brugere, hvilket er i tråd med DIF og DGIs vision ”Bevæg dig for livet”.

Bydelsplanens mål for fritidslivet på Nørrebro hvad angår børn og unge – som det nævnes i bydelsplanen – spiller ind i Kultur- og

Fritidspolitikken 2016-2019. KFFvil gerne indgå i dialog med Lokaludvalget om, hvordan målene kan realiseres.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Indledningsvis vil BUF gerne anerkende de intentioner og fokusområder på børne- og ungdomsområdet, som kommer til udtryk i lokaludvalgenes bydelsplaner. Forvaltningen noterer sig, at forslagene tager udgangspunkt i både organiserede og uorganiserede lokale røster, og at de er vigtige ift. at skabe de bedste løsninger på området.

Byen vokser. På børne- og ungdomsforvaltningens område betyder det bl.a., at der overalt er behov for at skabe mere kapacitet til både skole, fritid og dagtilbud. Der er således en række forslag, der drejer sig om udvidelsen af kapaciteten på skoler og institutioner. Forvaltningen er enig i, at det er en stor udfordring at skaffe plads til det stadigt voksende antal børn og unge i de Københavnske skoler, daginstitutioner og klubber.

Det er en samlet kommunal opgave at finde areal til den massive udbygning, der finder sted overalt i byen, hvor der er behov – men naturligvis primært i byudviklingsområderne. Løsninger til at imødekomme kapacitetsbehovet er det eneste område, hvorpå forvaltningen løfter budgetønsker ind til de årlige budgetforhandlinger.

Samtidig kigger forvaltningen også på skole- og daginstitutionstrukturen i alle byområder for at udnytte den eksisterende kapacitet optimalt og skabe og fastholde de bedste og mest ressourceeffektive tilbud til byens børn. Det samme gælder på fritids- og klubområdet og de øvrige bydækkende tilbud og funktioner, der falder ind under forvaltningens område. Her spiller samarbejdet med lokaludvalgene og input fra bydelsplanerne naturligvis en væsentlig rolle.

I den forbindelse vil forvaltningen gerne anerkende og fremhæve lokaludvalgenes funktion som bindeled mellem organiserede og uorganiserede lokale røster og ønsker og de syv forvaltninger. Tidlig dialog og inddragelse er en bagvedliggende intention for Børne- og ungdomsforvaltningens arbejde, hvorfor forvaltningen naturligvis fortsat vil indgå i dialog med lokaludvalgene, hvis høringsvaret giver anledning hertil.

De temaer i bydelsplanerne, som er relevante for Børne- og Ungdomsforvaltningens område, er:

- Udvidelse af kapacitet på dagtilbuds-, skole-, og klubområdet
- Organisering og indhold af skole- og daginstitutionstilbud
- Etablering af tilbud på ungeområdet samt skole-/erhvervsamarbejde

Høringssvaret er udformet således, at der i bilag 1 - 'Oversigt lokaludvalgenes indsatser og idéer' – kommenteres på de ideer og tanker på Børne- og ungdomsforvaltningens område, som forvaltningen finder interessante og evt. oplagte at arbejde videre med. I bilaget tilkendes gives, hvilke idéer, der allerede arbejdes på eller er besluttet realiseret inden for eksisterende økonomiske rammer, og hvilke der ikke allerede er finansiering til.

Nørrebro

Projektforslag/indsats

At flest mulige børn fra Nørrebro går i de lokale folkeskoler og at børn fra forskellige tilbud mødes i lokale fællesskaber i fritidslivet efter skole.

Kommentarer

Der arbejdes på at skabe de fysiske rammer for at bydelens børn kan rummes i den lokale folkeskole.

Forvaltningen arbejder sammen med kommunens øvrige forvaltninger for at reservere den nødvendige plads og skabe de nødvendige rammer.

Kan realiseres inden for eksisterende ramme i BUF

Nej

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Generelle bemærkninger til de 12 bydelsplaner

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen noterer med tilfredshed, at mange af lokaludvalgenes planforslag understøtter forvaltningens centrale handleplaner og strategiske initiativer f.eks.:

- I kommunens Sundhedspolitik er der fokus på at øge københavnernes middellevetid, livskvalitet samt at reducere den sociale ulighed i sundhed. Det stemmer godt overens med fokusområderne i mange af bydelsplanerne. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen valgte sidste år at omorganisere sundhedsområdet fra et større udbud af individuelle sundhedstilbud i forebyggelsescentre til en mere strukturel forebyggende indsats, som foregår i københavnernes hverdagsrammer på skoler, arbejdspladser og ungdomsuddannelser. Formålet med omorganiseringen er at nå ud og hjælpe flere københavnere til en sundere livsstil.
- I kommunens 'Handleplan for bedre psykisk sundhed 2015–2018', er der bl.a. fokus på at fremme trivslen blandt børn og unge og reducere stress blandt voksne. I den forbindelse har kommunen indgået partnerskaber med alle ungdomsuddannelser i kommunen, hvor skolerne som en del af samarbejdet tilbydes psykologrådgivning til unge, der mistrives, samt støtte og undervisning i forhold til de unges fysiske sundhed. Kommunen har også etableret stress-klinikker på Nørrebro og

Amager, hvor stressramte københavnere fra hele byen kan henvises af deres egen læge eller jobcenter til et stressforløb. Da mange københavnske unge er stressede, vil Københavns Kommune gerne udvide stress-indsatsen i forhold til unge på gymnasier, så de ved deltagelse i et gruppetilbud på skolerne kan opøve deres evne til at lytte til sig selv, sætte grænser og håndtere stressende livssituationer.

- I gennem partnerskabet 'Ung mor på vej – Sydhavnen' indgået mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Foreningen Mødrehjælpen og den socialøkonomiske virksomhed SydhavnsCompagniet sikres et tværfagligt og helhedsorienteret tilbud til unge mødre i Sydhavnen med målet om at de bliver selvforsøgende og udvikler et godt mor/barn forhold og får sunde vaner.
- I kommunens 'Handleplan mod misbrug af alkohol og stoffer 2015-2018' er der udvalgt tre overordnede spor, som danner retning for kommunens indsats: Spor 1) Tabuet om alkoholafhængighed skal brydes, Spor 2) Færre unge skal have problemer med alkohol og stoffer og Spor 3) Bedre hjælp til storforbrugere af alkohol og stoffer
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen moderniserer løbende de utidssvarende plejehjem - og bygger nye plejecentre i takt med den demografiske udvikling. I moderniseringsplanen er der fokus på etablering af almene plejeboliger og plejeboliger til borgere med særlige behov, samt en jævn fordeling af disse i byen. Ligeledes arbejdes med alternative ældreboligformer.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen glæder sig over - og støtter op om, at lokaludvalgene arbejder med at integrere sundhed i andre politikområder i forhold til naturområder, børn og unge, byrum og trafikale forhold samt ved at give gode muligheder for at bevæge sig til fods eller på cykel.

Bemærkninger til de enkelte bydelsplaner

Bydelsplan for Nørrebro:

Bydelsudvalgets ønske om at ville nedbringe den sociale ulighed i sundhed er helt på linje med kommunens sundhedspolitiske visioner, og det anerkendes, at udvalget i den forbindelse vil rette et særligt fokus mod børnene og de unge.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har valgt at omorganisere den forebyggende sundhedsindsats fra lokale åbne livsstilstilbud i de tidligere forebyggelsescentre og lokale projekter som 'Længere og bedre liv på Bispebjerg og Nørrebro 2025' til mere strukturel forebyggelse og sundhedsfremme som foregår indenfor rammerne af københavnernes hverdagsliv som i daginstitutioner, skoler, ungdomsuddannelser og arbejdspladser. 'Længere og bedre liv på Bispebjerg og Nørrebro 2025' blev lukket ned for 2 år siden, da resultaterne ikke stod mål med forventningerne, og visionerne fra

strategien løftes derfor i dag igennem en strukturel indsats på udvalgte arenaer med særligt blik for den sociale ulighed. Der er fortsat mulighed for at få hjælp til at stoppe med at ryge i kommunens sundhedshuse, ligesom tilbuddene til københavnere med diabetes, hjertekarsygdomme og KOL er blevet styrket i forbindelse med omorganiseringen. Sundhedshuset på Nørrebro er også blevet udvidet med en stress-klinik med tilbud for københavnere fra hele byen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er enig i at De Gamles By skal være en af de grønne oaser på Nørrebro. Her fokuseres på at finde den rette balance mellem hensynet til bevarelse af grønne områder og den fortsatte fysiske udvikling af DGB, herunder ønsket om at forbedre de fysiske forhold for de ca. 450 plejehjemsbeboere i området.

Socialforvaltningen

SOF bemærker, at lokaludvalget gør sig nogle gode tanker om hjemløse, der opholder sig på Nørrebro. Der er formuleret ambitiøse mål, der lægger op til et bredt samarbejde med afsæt i de hjemløses egne ideer til, hvordan deres situation kan forbedres. Dette er i tråd med SOF's tilgang om, at de løsninger der tilbydes, forudsætter inddragelse og dialog med de mennesker, det handler om. Også tanker om de 'tavse ensomme' er interessante, og der er tale om et område som SOF også har fokus på.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

I visse boligområder på Nørrebro er der en markant højere ledighed, end i resten af byen.

BIF finder det positivt, at bydelsplanen adresserer beskæftigelsesområdet og bakker op om en virksomhedsrettet strategi. Særlige indsatser, som eksempelvis det beskæftigelsesprojekt, BIF implementerer i Mjølnerparken i 2017, adresserer denne problemstilling med en virksomhedsrettet indsats. Ligeledes noterer forvaltningen, at bydelsplanen for Nørrebro adresserer de temaer, der fremgår af integrationspolitikken (fx medborgerskab, social kontrol, diskrimination).